

[Indenrigsministeren.]

landstingvalgte, er der jo heller ingen Bestemmelser om, hvor de skal være bosiddende.

Den ærede Ordfører for Venstre gjorde sig til Talsmand for, at denne Valglovsrevision burde have medført en Revision af Opstillingskredsene, saa at de i højere Grad var blevet nogenlunde lige store. Her er et Punkt, hvor det ærede Medlem sikkert ved, at jeg er enig med ham. Jeg tror, det havde været rigtigt, om man, som jeg havde planlagt det, havde gennemført, ogsaa for Jyllands Vedkommende, en betydelig Omlægning af Kredsene. Det ærede Medlem syntes til Dels at ville give mig Skylden for, at det ikke var sket, idet det ærede Medlem sagde, at jeg ikke var gaaet grundigt nok til Værks, men kun havde foreslaaet en Omlægning af Aalborg og Vejle Amters Kredse. Nu ved jeg, at det ærede Medlem nødvendig vil gøre mig Uret, men det gjorde det ærede Medlem alligevel her. Det Valglovsforslag, jeg fremsatte, medførte en omfattende Omlægning saavel af Aalborg og Vejle Amters Kredse som af Kredsene i Aarhus, Ringkøbing og Ribe Amter, hvad det ærede Medlem ved blot at kaste et Blik i Lovforslaget vil se. Tilbage er altsaa Skanderborg, Viborg, Thisted og Randers Amter, som jeg ikke foreslog en Omlægning af, i hvert Fald ikke af nogen Betydning. Men for 3 af disse Amters Vedkommende, nemlig Skanderborg, Viborg og Thisted Amter, er Forholdet det, at Kredsene i Forvejen er omtrent lige store. Af samtlige de 9 gamle nordjyske Amter var faktisk kun Randers Amt tilbage, som havde en betydelig Forskel i Kredsenes Størrelse, og hvor jeg ikke foreslog en Omlægning.

Den ærede Ordfører for Venstre kom ind paa en lang Betragtning af delvis samme Karakter som Folketingsmand Krag's i Folketinget, nemlig over Forholdet mellem Forholdstalsvalgmaaden og Valg i Enkeltmandskredse. Saa vidt jeg kunde høre, var det særlig det ærede Medlem magtpaaliggende at faa de to Systemer stillet op over for hinanden paa en saadan Maade, at han kunde sige: Forholdstalsvalgmaaden virker splittende, medens Enkeltmandskredsordningen virker samlende. Ja, det er en god Forklaring, og det lyder i og for sig tiltalende, for vi vil jo alle sammen gerne, at der virkes hen mod Samling og ikke hen mod Splittelse. Men det er bedre at afklæde den Slags Ord. Hvad vil det sige, at Enkeltmandskredsordningen virker samlende? Det vil sige, naar man trænger til Bunds i det, at Enkeltmandskredsordningen i betydelig

Grad tvinger Vælgerne til at stemme paa Kandidater, som de er uenige med. Det er Indholdet af det ærede Medlems Samling i denne Forstand. Der er for mig intet tillokkende ved Samling af den Art, hvor man tvinger Vælgere til at stemme paa Personer, som ikke repræsenterer deres Anskuelser.

I denne Forbindelse kom det ærede Medlem ind paa nogle Betragtninger, jeg har fremsat i Folketinget, og gik imod dem. Jeg vil saa stærkt, som det er muligt, til enhver Tid fastholde disse Udtalelser. Jeg sagde i Folketinget, at det er sundt, naar en Valgordning fører med sig, at Menningernes Brydning kan foregaa i fuld Frihed ude i Befolkningen. Og det er jeg Tilhænger af, fordi det er min inderste Overbevisning, at det er frugtbart for hele Folkelivet. Det ærede Medlems Betragtninger paa dette Omraade er i alleregentligste Forstand ufolkelige. Jeg ønsker ingen Ensretning ude i Befolkningen, intet, der virker i Retning af at hemme den frie og frugtbare Brydning mellem de Meninger, der findes og opstaar ude i Befolkningen. For det er en af de Ting, man kan se, baade i den Tid, hvori man selv har levet, men ogsaa, naar man ser lidt paa Historien, at Enkeltmennesker kan være nok saa frugtbare i deres Tænkning og i deres Ideer, men det er ude i den store Befolkning, det gror frem, alt det, der foregaaer i Økonomien, i de forskelligartede sociale Forhold o. s. v. Man kan tage næsten alle de store Bevægelser i Historien, og man vil se, at de er groet op ude i den store Befolkning, og det er ikke uforklart. Det vil tage nogen Tid at forklare, hvorfor det er saaledes — men saaledes er det. Det er de reale Forhold i Samfundet, der fremkalder disse Virkninger i Menneskenes Sind. Det, der opstaar ude i Befolkningen, bæres derefter frem til Modning og til Gennemførelse af dem, hvis Opgave det er, at Enerne. Derfor er det min Tro, at denne frie Brydning ude i Befolkningen virker inciterende paa et Folks og et Lands Kultur. Men jeg er ogsaa sikker paa, at et Folk, der har Modenhed til at bygge paa denne Tankegang, vil sørge for, at de Repræsentanter, det sender ind paa Ting, møder derinde med fuldt Mandat til at samles og samarbejde med dem, der kommer som Repræsentanter for andre Anskuelser. Det forekommer mig, at ingen i højere Grad end Venstre i dette Øjeblik har Grund til at sande denne Betragtning. Er der noget, der, saa vidt jeg kan se, er Aarsag til Venstres